

ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ
Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΕΝ ΚΡΗΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΕΝΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΘΕΟΥ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΑΛΗΘΕΙΑ
ΤΟΥ ΛΥΤΡΩΤΟΥ ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΥ

- Θεολογικός υπομνηματισμός των κειμένων της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου μέσω της θεολογικής διδασκαλίας του Οσίου Γέροντος Ιουστίνου Πόποβιτς.
- Στα εγκριθέντα κείμενα της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου της Ορθοδοξίας κυριαρχεί το τέλειο πρόσωπο του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού, του *«αεί ενανθρωπιζομένου»* ως αυτοζωή και αυτοαλήθεια εν τη Εκκλησία για να ζήσει ο κόσμος, η όλη κτιστή δημιουργία, υπερβαίνοντας τα οντολογικά αδιέξοδα τα οποία προκαλεί ο εγωϊστικά αυτονομημένος κτιστός άνθρωπος.
- Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος με λόγο αληθείας και άνευ διπλωματικών περιστροφών θέτει τον *«δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων»* διακηρύττουσα την μόνη σωτήρια οδό στο πρόσωπο όχι ενός ανθρωποθέου αλλά του Σωτήρος και Λυτρωτού Ιησού Χριστού και παράλληλα στηλιτεύει την φθοροποιό εκκοσμίκευση και την ηθική σχετικοποίηση οι οποίες ως δίδυμες αδελφές προκαλούν την αδικία, τον πόνο, την εκμετάλλευση και τον εξευτελισμό του ανθρωπίνου προσώπου.
- Το Επισκοπικό σώμα των Πατέρων της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου εν αληθεία αγάπης και εν αγάπη αληθείας ανατέμνει όλες τις εκφάνσεις της ζωής του συγχρόνου ανθρώπου και του λογικοκρατούμενου πολιτισμού αυτού διδάσκουσα την Χριστοκεντρική διδασκαλία της Ορθοδοξίας ως οντολογικής προτάσεως ζωής σε έναν κόσμο όπου κυριαρχεί η εγωϊστική φιλαυτία, η παγκοσμιοποίηση, η μαζοποίηση των ανθρώπων και η αποϊεροποίηση της ανθρωπίνης ζωής.

Ο οντολογικός και σωτηριολογικός ομφαλός στη ζωή της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας είναι το τέλειο θεανδρικό πρόσωπο του Σωτήρος και Λυτρωτού Θεανθρώπου Ιησού Χριστού, ο οποίος με την ενανθρώπισή του ήνωσε υποστατικώς το κτιστό με το άκτιστο για την σωτηρία όλης της κτιστής δημιουργίας. Στην Χριστοκεντρική ζωή της Εκκλησίας και συνακόλουθα στην ζωή των ανθρώπων, οι οποίοι είναι ζώντα και οντολογικώς

εγκεντρισμένα οργανικά μέλη του «Σώματος Χριστού», τα πάντα αποκτούν το αληθές οντολογικό περιεχόμενο και την ουσιαστική αξία και σημασία τους σε αγαπητική σχέση και οντολογική αναφορά προς το τέλει πρόσωπο του Θεανθρώπου Χριστού. Όταν όμως ο κτιστός και πεπερασμένος χοϊκός άνθρωπος θεοποιεί το «εγώ», το «υπερτροφικό εγώ» του, επιθυμώντας μέσα στη νεφελώδη και ομιχλώδη ματαιοδοξία και κενοδοξία του να πλάσει έναν καινοφανή «άνθρωπο – θεό» απορρίπτοντας τον φιλόανθρωπο, τον όντως μόνο φιλόανθρωπο Θεάνθρωπο, τότε καταλήγει σε οντολογικά αδιέξοδα βιώνοντας την οντολογική ανυπαρξία του και τον αυτομηδενισμό του.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν αναζητά αλλότρια δεκανίκια και εφήμερους εξωεκκλησιαστικούς κτιστούς και ανθρωπομορφικούς παραδείσους για να τους προβάλλει και να θέλξει ή προσελκύσει «οπαδούς», επειδή ακριβώς στο θεανδρικό πρόσωπο του Αναστάσιου Ιησού Χριστού ενσαρκούται όχι μία αφηρημένη ελπίδα, αλλά η όντως αληθής και μεμαρτυρημένη βεβαιότητα την αιωνίου ζωής. Εξάλλου, χωρίς τον Θεάνθρωπο Χριστό δεν νοείται παράδεισος, όπως δυστυχώς απεγνωσμένα οι κτιστοί άνθρωποι αναζητούν και άκορεστα επιζητούν μέσα από τον μη έχοντα οντολογική πρόταση ζωής, καινό και αδιέξοδο, απολυτοποιημένο και υπερτιμημένο, άνευρο, άνυδρο, άοσμο και άγευστο «ορθό λόγο», την εφήμερη κοσμική εξουσία, τον πλούτο, τα χρήματα και τα πάσης φύσεως φθαρτά υλικά αγαθά, την καθημερινώς αποδεικνυόμενη αφιλόανθρωπη επιστήμη και την ψυχρή, απρόσωπη και ωφελιμιστική λεγόμενη τεχνολογική πρόοδο, την πολιτική, την οικονομία και γενικώς πάντα όσα ο ανθρώπινος νους φαντάζεται απατηλώς ότι μπορεί στανικώς να χρησιμοποιήσει και άπληστα να εκμεταλλευθεί για να πλάσει «ουτοπικούς, κτιστούς, φθαρτούς και εφήμερους παραδείσους» προκειμένου να κερδίσει την πολυπόθητη ευτυχία.

Η Αγία και Μεγάλη εν Κρήτη Σύνοδος της Ορθόδοξου Εκκλησίας έχουσα τον Θεάνθρωπο Χριστό στο «ομφάλιον» της εν Αγίω πνεύματι Επισκοπικής συνάξεως εν τηνήσω Κρήτη του σώματος των Πατέρων των κατά τόπους Ορθόδοξων Εκκλησιών ουδόλως ομφαλοσκόπησε ή με σύνδρομα και συμπλέγματα (complex) ανασφάλειας και κατωτερότητας επέλεξε την «ασφαλή» οδό της εσωστρέφειας και του ανέξοδου απομονωτισμού, αλλά διετύπωσε όντως λόγο αληθείας, αληθεύουσα εν αγάπη και αγαπώσα εν αληθεία, απειπειράθη να επιφέρει «εγκάρσια τομή» με το νυστέρι του Πνεύματος της Αληθείας σε όλα τα «κακώς και νοσηρώς κείμενα» της αμέτρου, ακρίτου και ανερματίστου, ατομοκεντρικής, εγωπαθούς και νοσηρώς εγωϊστικής και φιλαύτου ζωής του συγχρόνου ορθολογιστού ανθρώπου, ο οποίος στο βωμό της υλιστικής ευδαιμονίας του, καθημερινώς ζει με την φενάκη, την όντως αυταπάτη, μιάς νομιζομένης ευτυχίας και με τα «πολυποίκιλα είδωλά» του, τα ανθρωπομορφικά είδωλα μιάς νέας τραγικής πτώσεως.

Οι Επισκοπικοί Πατέρες της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου στο ψευδοουμανιστικό, φαιδρό και πολύμορφο κοσμοείδωλο ενός «προσωπιδόφρου ανθρωποθέου», τον οποίο ο ανορθόδοξος «ορθός λόγος» στανικώς έχει στήσει, προβάλλουν το τέλει πρόσωπο του σωτήρος

Θεανθρώπου Χριστού ως της μόνης αυτοαλήθειας και αυτοζωής καταδεικνύοντας ωσαύτως και το απόλυτο οντολογικό αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει ο σύγχρονος άνθρωπος και ο υλιστής νεκροφόρος πολιτισμός του στη λεγόμενη – με περίσσια μάλιστα δόση φραστικής εγωϊστικής και αλαζονικής αυτοϊκανοποίησης – μεταμοντέρνα και μετανεωτερική νέα εποχή κατά την οποία κυριαρχεί η φθοροποιός εκκοσμίκευση και η επικίνδυνη ηθική σχετικοποίηση των πάντων που ως τα «άνιερα δίδυμα τεκνία» του εωσφορικού εγωϊσμού στο όνομα της δήθεν δικαιωματικής ασκήσεως της ελευθερίας (αυτεξούσιου) προκαλούν τον πόνο, την αδικία, την εκμετάλλευση και τον εξευτελισμό του ανθρωπίνου προσώπου.

Οι θεοκίνητοι Επισκοπικοί Πατέρες του Συνοδικού Σώματος έχοντες βεβαία και αληθή την εν Χριστώ Ιησού αυτοσυνειδησία της Ορθοδόξου Εκκλησίας ως «αεί διδασκόμενοι» υπό του Πνεύματος της Αληθείας διδάσκουν μετ' επιτάσεως ότι: **«Η Εκκλησία του Χριστού ευρίσκεται σήμεραν αντιμέτωπος ακραίων ή και προκλητικών εκφράσεων της ιδεολογίας της εκκοσμικεύσεως, ενδιαθέτων εις τας πολιτικές, πολιτιστικές και κοινωνικές εξελίξεις. Βασικόν στοιχείον της ιδεολογίας της εκκοσμικεύσεως υπήρξε πάντοτε και παραμένει μέχρι σήμεραν η πλήρης αυτονόμησις του ανθρώπου από τον Χριστόν και από την πνευματικήν επιρροήν της Εκκλησίας, διά της αυθαιρέτου μάλιστα ταυτίσεως της Εκκλησίας προς τον συντηριτισμόν, ως επίσης και διά του ανιστορήτου χαρακτηρισμού αυτής ως δήθεν εμποδίου εις πάσαν πρόοδον και εξέλιξιν. Εις τας εκκοσμικευμένας συγχρόνους κοινωνίας ο άνθρωπος, αποκεκομμένος από τον Θεόν, ταυτίζει την ελευθερίαν του και το νόημα της ζωής του με απόλυτον αυτονομίαν και με αποδέσμευσιν από τον αιώνιον προορισμόν του, με αποτέλεσμα σειράν παρανοήσεων και σκοπίμων παρερμηνειών της χριστιανικής παραδόσεως. Ούτως, η άνωθεν χορήγησις της εν Χριστώ ελευθερίας και η πρόοδος εις το «μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού» (Εφεσ. δ', 13) θεωρείται ότι αντιστρατεύεται τας αυτοσωτηρικές τάσεις του ανθρώπου. Η θυσιαστική αγάπη αξιολογείται ως ασύμβατος με τον ατομοκεντρισμόν, ενώ ο ασκητικός χαρακτήρ του χριστιανικού ήθους κρίνεται ως αφόρητος πρόκλησις διά τον ευδαιμονισμόν του ατόμου».**

Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος εν τω προσώπω των της Ορθοδόξου Εκκλησίας Προκαθημένων και λοιπών Επισκόπων ισταμένη ενώπιον των πολλών νέων φθοροποιών πτώσεων του συγχρόνου απατημένου και τραγικά ανικανοποίητου ανθρώπου και αποφαινομένη ως το «κοινόν στόμα και λάλημα» του Πνεύματος της Αληθείας καθείλε είδωλα αυτόκλητων ψευδοσωτήρων και προσωπεία, εφάνερωσε τα σεσηπότα καρκινώματα, τα οποία μεταστατικώς εξαπλώνονται στην ανθρωπότητα μέσω της παγκοσμιοποίησης και μαζοποίησης των ανθρώπων για τον έλεγχο των μαζών διά της καταργήσεως της θεοδωρήτου ελευθερίας του ανθρωπίνου προσώπου, το οποίο μεταβάλλεται πλέον σε απρόσωπο άτομο, μονάδα ή αριθμό, ενώ παράλληλα αποϊεροποιείται συστηματικά η ζωή του και εξορίζεται ο «ενοχλητικός θεάνθρωπος» υποκαθιστάμενος από τους συγχρόνους απατεώνες «ανθρωποθέους», οι οποίοι ως δήθεν προοδευτικοί ρίπτουν τον λίθον του αναθέματος στην Εκκλησία

χαρακτηρίζοντας αυτήν ευκόλως, ακρίτως, αυθαιρέτως, σκοπίμως και δολίως ως «συντηρητική» μόνο και μόνο για να αποκρύψουν όπισθεν των προσωπείων τους τα τραγικά πτωτικά πρόσωπά τους.

Στο θεολογικό αυτό πλαίσιο, η Αγία και Μεγάλη εν Κρήτη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας ούσα Χριστοκεντρική και ουχί ειδωλολατρικά ανθρωποκεντρική και έχουσα ακλόνητη ως ισταμένη επί πέτρας Χριστού την αποκαλυφθείσα πίστη και την υποστατικώς θεανθρώπινη αλήθειά της αναίρει τα μετέωρα επιχειρήματα των μασκοφόρων πολεμίων της και τέμνει χειρουργικώς προς ίαση τα εφήμερα ιδεολογικά πολυμεταστατικά καρκινώματα, κηρύττουσα άνευ δεδεμένου λόγου ότι: **«Η ταύτισις της Εκκλησίας με συντηρητισμόν, ασυμβίβαστον προς την πρόοδον του πολιτισμού, είναι αυθαίρετος και καταχρηστική, εφ' όσον η συνείδησις της ταυτότητος των χριστιανικών λαών φέρει ανεξίτηλον την σφραγίδα της διαχρονικής συμβολής της Εκκλησίας όχι μόνον εις την πολιτιστικήν κληρονομίαν αυτών, αλλά και στην υγιάανάπτυξιν του θύραθεν πολιτισμού γενικώτερον, αφού ο Θεός έθεσε τον άνθρωποικονόμον της θείας δημιουργίας και συνεργόν Αυτού εν τω κόσμω. Η Ορθόδοξος Εκκλησία, έναντι του συγχρόνου «ανθρωποθέου», προβάλλει τον «Θεάνθρωπον» ως έσχατον μέτρον των πάντων: «ουκ άνθρωπον αποθεωθέντα λέγομεν, αλλά Θεόν ενανθρωπήσαντα» (Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις ακριβής της Ορθοδόξου πίστεως, Γ', 2. PG 94, 988). Αναδεικνύει δε την σωτηριώδη αλήθειαν του Θεανθρώπου και το Σώμα Του, την Εκκλησίαν, ως τόπον και τρόπον της εν ελευθερία ζωής, ως «αληθεύειν εν αγάπη» (πρβλ. Εφεσ. δ', 15) και ως μετοχήν, ήδη επί της γης, εις την ζωήν του αναστάντος Χριστού. Ο Θεάνθρωπος, «ουκ εκ του κόσμου» (Ιωάν. ιη', 36) χαρακτήρ της Εκκλησίας, ο οποίος τρέφει και κατευθύνει την «εν τω κόσμω» παρουσίαν και μαρτυρίαν αυτής, είναι ασυμβίβαστος με κάθε μορφήν συσχηματισμού της Εκκλησίας με τον κόσμον (πρβλ Ρωμ. ιβ', 2)».**

Λαμβάνοντες αφορμή από τα ως άνω αποσπάσματα των όντως θεσπέσιων και θεοφώτιστων Ορθοδόξων θεολογικών κειμένων της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου μνείαν ποιούμεθα της περί «Ανθρώπου και Θεανθρώπου» διδασκαλίας του Οσίου Γέροντος Ιουστίνου Πόποβιτς, η οποία είναι περισσότερο παρά ποτέ επίκαιρη, επειδή ακριβώς είναι εξόχως Χριστοκεντρική και έχει ως κεντρικό και μόνο οντολογικό άξονά της το υποστατικώς ενσαρκωμένο θεανδρικό πρόσωπο του Θεανθρώπου Χριστού. Έτσι ο Πατήρ Ιουστίνος στηλιτεύοντας με απόλυτο τρόπο κάθε μορφή αφιλανθρώπων διακρίσεων και εθνοφυλετισμών εντός του μυστηρίου της Εκκλησίας γράφει περί της Χριστοκεντρικής οντολογίας της Εκκλησίας: **«Η αιώνιος ζώσα προσωπικότης του Θεανθρώπου Χριστού είναι ακριβώς η Εκκλησία. Η Εκκλησία είναι πάντοτε προσωπικότης, και δη θεανθρώπινη προσωπικότης, θεανθρώπινον πνεύμα και σώμα. Ο ορισμός της Εκκλησίας, η ζωή της Εκκλησίας, ο σκοπός της, το πνεύμα της, το πρόγραμμά της, αι μέθοδοί της, όλα αυτά έχουν δοθή μέσα εις το θαυμαστόν πρόσωπον του Θεανθρώπου Χριστού.**

Όθεν η αποστολή της Εκκλησίας είναι να ενώση οργανικώς και προσωπικώς όλους τους πιστούς της με το Πρόσωπον του Χριστού· να κάμη την

αυτοαίσθησίν των Χριστοαίθησιν και την αυτογνωσίαν (αυτοσυνειδησίαν) των Χριστογνωσίαν (Χριστοσυνειδησίαν)· η ζωή των να γίνη ζωή εν Χριστώ και διά του Χριστού· η ψυχή των να γίνη ψυχή εν Χριστώ και διά του Χριστού· η προσωπικότης των να γίνη προσωπικότης εν Χριστώ και διά του Χριστού· να ζουν εντός των όχι οι ίδιοι, αλλά να ζη ο Χριστός εν αυτοίς (Γαλ. 2, 20)...

Η Εκκλησία είναι η θεανθρωπίνη αιωνιότης ενσαρκωμένη εις τα όρια του χρόνου και του χώρου. Ευρίσκεται εις τον κόσμον τούτον, αλλά δεν είναι εκ του κόσμου τούτου (Ιωάν. 18, 36). Ευρίσκεται εις αυτόν τον κόσμον διά να ανυψώση αυτόν τον κόσμον μέχρι του άνω, από όπου προέρχεται και η ίδια. Η Εκκλησία είναι οικουμενική, καθολική, θεανθρωπίνη, αιώνια, διά τούτο αποτελεί βλασφημίαν, ασυγχώρητον βλασφημίαν εναντίον του Χριστού και του Αγίου Πνεύματος, το να κάμωμεν την Εκκλησίαν ένα εθνικόν ίδρυμα (institutio), να την στενεύωμεν μέχρι των μικρών, πεπερασμένων, χρονικών, εθνικών σκοπών και μεθόδων. Ο σκοπός της είναι υπερεθνικός, οικουμενικός, πανανθρώπινος: να ενώση εν τω Χριστώ όλους τους ανθρώπους, όλους άνευ εξαιρέσεων εθνικότητος ή φυλής ή κοινωνικού στρώματος».

Επειδή η τραγικότητα του συγχρόνου ανθρώπου είναι συνυφασμένη με την απατηλή ψευδαίσθησή του ότι έχοντας ως δεκανίκι τον πεπερασμένο «ορθό λόγο», αυτονομούμενος και αποκεκομμένος από την άκτιστη σωστική ενέργεια και χάρη του Τριαδικού Θεού, αρνούμενος τον Θεάνθρωπο Χριστό και αυτοθεοποιούμενος χωρίς Θεό και όντας αρνησίχριστος, η Αγία και Μεγάλη εν Κρήτη Σύνοδος της Ορθοδοξίας αποβλέπουσα διά της θεοκινήτου και θεοφωτίστου διδασκαλίας της μόνο στην εν Χριστώ σωτηρία του ανθρωπίνου γένους προβάλλει ως μόνη οδό σωτηρίας την επανένωση του ανθρώπου με τον Θεάνθρωπο Χριστό, ο οποίος αποτελεί το κριτήριο και τον κανόνα των πάντων αφού στο θεανδρικό πρόσωπό Του αποκτά την πλήρη οντολογική πληρότητα και αξία του το ανθρωπινό πρόσωπο.

Στο πλαίσιο αυτής της συνοδικής θεολογικής συνάφειας, άξια ιδιαίτερας μνείας είναι τα όσα επισημαίνει ο Όσιος Πατήρ Ιουστίνος Πόποβιτς, ο οποίος αναφερόμενος στην τραγικότητα του ανθρωπίνου προσώπου γράφει: *«...αυτό το θεοειδές είναι η ουσία της ουσίας του ανθρωπίνου είναι. Επ' αυτού και συμφώνως προς αυτό ο άνθρωπος θα πλάττη και θα οικοδομή τον εαυτόν του εις αυτόν τον κόσμον. Και όντως: εις το είναι του ανθρώπου ο Θεός αποτελεί το πρώτον, ο δε άνθρωπος το δεύτερον. Με άλλα λόγια ο άνθρωπος είναι δημιουργημένος ως δυνάμει θεανθρώπινον ον, το οποίον έχει χρέος, οδηγούμενον υπό της θεοειδούς ψυχής του, να εξομοιώση κατά πάντα τον εαυτόν του προς τον Θεόν και τοιουτοτρόπως να γίνη ενεργεία θεανθρώπινον όν...*

Εις την ουσίαν της η πτώσις του ανθρώπου συνίστατο εις την επανάστασιν του ανθρώπου εναντίον της θεοειδούς οργανώσεως του είναι του, διότι ο άνθρωπος εγκατέλειψε τον Θεόν και τα του Θεού, και περιώρισε εαυτόν εις καθαράν ύλην, εις γυμνόν («ψιλόν») άνθρωπον. Με την πρώτην επανάστασίν του εναντίον του Θεού ο άνθρωπος, κατώρθωσε να εκδιώξη εν μέρει τον Θεόν εξ εαυτού, εκ της συνειδήσεώς του, εκ της θελήσεώς του, και να παραμείνη εις

την καθαρώς ανθρωπίνην φύσιν, εις τον καθαρόν «χομινισμόν» τον (homohominis), και τοιουτοτρόπως εις τον καθαρόν ουμανισμόν – Horribiledictu – αλλ’ ο ουμανισμός είναι ακριβώς το βασικόν κακόν, το πρωταρχικόν κακόν του ανθρώπου. Εν ονόματι του αυτονόμου ουμανισμού ο άνθρωπος εξεδίωξε τον Θεόν εις μίαν υπερανθρωπίνην υπερβατικότητα και παρέμεινε όλος εις εαυτόν μόνος και εν εαυτώ μόνος».

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Αγία και Μεγάλη εν Κρήτη Σύνοδος αντιπροτείνει αδιαπραγμάτευτα και αταλάντευτα στην τραγική και θρυμματισμένη εικόνα ενός αντικειμενοποιημένου ανθρωποθέου, το όντως τέλειο θεανδρικό πρόσωπο του Θεανθρώπου στο οποίο ενσαρκούται ο όλος τέλειος άνθρωπος στην όλη πληρότητα, τελειότητα και ωραιότητά του, επειδή *«...κατά τον άγιον Κύριλλον, ο Χριστός είναι το «κοινόν πρόσωπον» ημών, διά της ανακεφαλαιώσεως εις την ιδικήν του ανθρωπότητα ολοκλήρου του ανθρωπίνου γένους, «πάντες γαρ ήμεν εν Χριστώ, και το κοινόν της ανθρωπότητος εις αυτόν αναβιοί πρόσωπον... διό και είναι η μόνη πηγή του εν Αγίω Πνεύματι αγιασμού του ανθρώπου... Η Ορθόδοξος Εκκλησία δεν είναι δυνατόν να παραμείνη εις το περιθώριον της συζητήσεως τόσον σπουδαίων ανθρωπολογικών, ηθικών και υπαρξιακών ζητημάτων. Στηρίζεται εις θεοδίδακτα κριτήρια, αναδεικνύουσα την επικαιρότητα της ορθοδόξου ανθρωπολογίας απέναντι εις την σύγχρονον ανατροπήν των αξιών.*

Η Εκκλησία ημών δύναται και οφείλει να εκφράση εν τω κόσμω την προφητικήν αυτής συνείδησιν εν Ιησού Χριστώ, ο οποίος εν τη Ενανθρωπήσει προσέλαβε όλον τον άνθρωπον και είναι το απόλυτον πρότυπον της ανακαινίσεως του ανθρωπίνου γένους. Προβάλλει την ιερότητα της ζωής και τον χαρακτήρα του ανθρώπου ως προσώπου εξ αυτής ταύτης της αρχής της συλλήψεως. Το δικαίωμα εις την γέννησιν είναι το πρώτον μεταξύ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Εκκλησία ως θεανθρώπινη κοινωνία, εις την οποίαν έκαστος άνθρωπος αποτελεί μοναδικήν οντότητα, προωρισμένην εις προσωπικήν κοινωνίαν μετά του Θεού, αντιστέκεται εις πάσαν προσπάθειαν αντικειμενοποιήσεως του ανθρώπου, μετατροπής του εις μετρήσιμον μέγεθος. Ουδέν επιστημονικόν επίτευγμα επιτρέπεται να θίγη την αξιοπρέπειαν του ανθρώπου και τον θείον προορισμόν αυτού. Ο άνθρωπος δεν προσδιορίζεται μόνον από τα γονίδιά του».

Ανάμεσα στην περί του κτιστού ανθρώπου και του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού θεολογική διδασκαλία του Οσίου Γέροντος Ιουστίνου Πόποβιτς και την περί του ανθρωποθέου και του όντως Λυτρωτού Θεανθρώπου διδασκαλία της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου ενυπάρχει το «αναλογικώς συναμφότερον», επειδή τόσο ο Όσιος Γέρων όσο και οι Πατέρες της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου θεολογούν περί της τελειότητος του ανθρωπίνου προσώπου μόνον εν τω θεανδρικώ προσώπω του Θεανθρώπου, ο οποίος είναι όντως το «κοινόν πρόσωπόν» μας.

Στο θεολογικό αυτό πλαίσιο είναι ιδιαίτερας σημασίας η περί προσώπου διδασκαλία του Πατρός Ιουστίνου, ο οποίος αναφερόμενος στην νοηματοδότηση και οντολογική αποκατάσταση του ανθρωπίνου προσώπου μόνον εν τω

προσώπου του Θεανθρώπου μεταξύ άλλων διδάσκει, ότι: *«όλοι αυτοί αι θείαιαξίαι, σαρκωθείσαι εις τον άνθρωπον, ενώνονται τελικώς εις μίαν υπέρμετρον και ανυπέβλητον αξίαν: εις τον ΘεάνθρωπονΧριστόν. Διά τούτο ο Θεάνθρωπος είναι η πρώτη, η μεγίστη, η βασικωτάτη και η εσχάτη αξία εις τον ανθρωπίνονκόσμον. Διότι τίποτε δεν είναι περισσότεροανθρώπινον από τον ΙησούνΧριστόν, ο οποίος προσωποποιεί εν Εαυτώ την πλέον ιδανική τελειότητα παντός του αληθώς ανθρωπίνου...*

Αλλά μολονότι ο εν Χριστώ άνθρωπος διευρύνεται κατ' αυτόν τον τρόπον, διαστέλλεται, βαθύνεται μέχρι του θείου απείρου, δεν χάνει όμως την ανθρωπίνην οντότητά του, την προσωπικότητά του, τους χαρακτήρας του, αλλά παραμένει άνθρωπος· άνθρωπος όμως τέλειος, θεανθρωποειδής...

Επειδή ο Χριστός ως θεανθρώπινονπρόσωπον είναι η υψίστη αξία, Αυτός (ως τοιούτον πρόσωπον) είναι ταυτοχρόνως και το ύψιστονκριτήριον όλων των αληθινών αξιών. Εις αυτόν τον κόσμο ουδέν ον, μικρότερον του Θεανθρώπου, δύναται να είναι αληθινόν μέτρον των αξιών, διότι η μεγίστη αξία είναι ακριβώς το πρόσωπον του Θεανθρώπου. Το μέτρον δεν δύναται να είναι ο άνθρωπος, διότι είναι μία αξία πολύ κατωτέρα του Θεανθρώπου. Ο Θεάνθρωπος αποτελεί το καλύτερονκριτήριον παντός του θείου και του ανθρωπίνου και εις αυτόν τον κόσμο και εις τον άλλον, με το ότι είναι η μεγίστη αξία... ο Θεάνθρωπος απεκάλυψε ταυτοχρόνωςκαι τελείως και τον Θεόν και τον άνθρωπον. Διά τούτο δεν υπάρχει Θεός άνευ του Θεανθρώπου, ούτε υπάρχει άνθρωπος εκτός του Θεανθρώπου».

Στη σύγχρονη εποχή όμως η αξία του ανθρωπίνου προσώπου εκμηδενίζεται και η ιερότητά του ευτελίζεται από τον ίδιο τον άνθρωπο, ο οποίος στο όνομα της αχαλίνωτης ελευθερίας του αντικειμενοποιεί ακόμη και το ανθρωπινό πρόσωπο μέσα στην νοσηρή παραζάλη του και την εγωϊστική επιθυμία του να αποκοπεί και να αυτονομηθεί οντολογικά από το πρόσωπο του Θεανθρώπου Χριστού. Παρόλο που η αξία του ανθρωπίνου προσώπου, όπως διακηρύττουν οι Συνοδικοί Πατέρες, *«απορρέει εκ της δημιουργίας του ανθρώπου κατ' εικόνα Θεού και καθ' ομοίωσιν και εκ της αποστολής αυτού εις το σχέδιον του Θεού διά τον άνθρωπον και τον κόσμο»*, εντούτοις η εωσφορική αυτοθεοποίηση του ανθρωπίνου «εγώ» στο όνομα της ατομικής ελευθερίας και της σχεδόν «ιεροποιήσεως» του ατομοκεντρισμού εντός της ιδεολογίας της εκκοσμικεύσεως οδηγούν στην πλήρη και επικίνδυνη αποϊεροποίηση και «χρηστική εκμετάλλευση» του ανθρωπίνου προσώπου, όπως εύστοχα επισημαίνει το Επισκοπικό Σώμα των Πατέρων της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου αναφέροντας τους κινδύνους, οι οποίοι ελλοχεύουν μέσω της ανεξέλεγκτης αναπτύξεως και προόδου, της άνευ ηθικών ορίων και όρων της Επιστήμης, της Τεχνολογίας, της Βιοτεχνολογίας, της Βιολογίας, της Γενετικής, και της Νευροφυσιολογίας του εγκεφάλου.

Ιδιαίτερη είναι η μνεία μάλιστα της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου στο φαινόμενο της παγκοσμιοποιήσεως, η οποία επιβάλλεται αθορύβως και εξαπλούται ραγδαίως μέσω της «ισοπεδωτικής και απροσώπου

ομογενοποιήσεως» των ανθρώπων με έκδηλο τον άμεσο κίνδυνο της υποβιβάσεώς τους σε αριθμούς και απρόσωπη μάζα.

Πάντα ταύτα είναι συνέπειες της κακής χρήσεως του αυτεξουσίου και της συνακόλουθης αυτοθεοποιήσεως του ανθρωπίνου «εγώ», που οδηγούν στην απατηλή αποθέωση του κτιστού ανθρώπου με την ταυτόχρονη α-θέωση του θεανθρώπου μέσα στην ζωή των κτιστών χοϊκών ανθρώπων, οι οποίοι υποβιβάζονται σε άτομα στερούμενα της διαπροσωπικής οντολογικής σχέσεως και κοινωνίας με τον Θεό και τους άλλους ανθρώπους.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Περγάμου κ. Ιωάννης (Ζηζιούλας) ως εισηγητής επί τη βάσει ακραιφνώς ορθοδόξων θεολογικών κριτηρίων περί της του προσώπου θεολογικής διδασκαλίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας και στα εγκριθέντα σχετικά κείμενα της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου αναφέρει με εύγλωττο και βαθυνούστατο τρόπο τα εξής: **«Η Τριαδική αυτή θεολογία έχει άμεση σχέση με την ανθρωπολογία (την αντίληψη περί ανθρώπου) και κατ' επέκτασιν με την κοινωνιολογία. Η σχέση αυτή εκφράζεται με την αντίληψη που έχει η Ορθοδοξία περί προσώπου. Το πρόσωπο δεν είναι το ίδιο πράγμα με το άτομο. Είναι μάλλον το αντίθετό του. Το άτομο είναι κάτι που νοείται μόνο του, που αναδύεται από την απομόνωση, τη διάσπαση και τη διάσταση, τον χωρισμό των όντων. Το πρόσωπο αναδύεται μόνο από τη σχέση του με τ' άλλα όντα. Δεν μπορείς να πης «Εγώ», αν δεν υπάρχει το «Συ». Όπως ακριβώς δεν μπορείς να πης «Πατήρ», αν δεν εννοής ταυτόχρονα και τον «Υιό». Πατήρ χωρίς Υιόν δεν είναι Πατήρ. Και «Εγώ» χωρίς «Συ» δεν είναι «Εγώ». Η σχετικότητα της μετά τον Einstein φυσικής μεταφράζεται έτσι σε θεολογία και κοινωνιολογία στην Ορθόδοξη αντίληψη περί προσώπου. Η Ορθοδοξία πρέπει να προβάλη σήμερα έντονα τις θέσεις αυτές και αμέσως θα δημιουργηθούν γέφυρες με τον κόσμο που ανατέλει μέσα στα ερείπια του σύγχρονου κόσμου μας ο οποίος σβήνει μέσα στα αδιέξοδα που δημιούργησε».**

Η αυτοθεοποίηση του «εγώ» είναι η μεγίστη πτώση και πλάνη που γέννησε ο «ορθός λόγος» του διαφωτισμού και ο μονομερής ουμανισμός. Η απατηλή δημιουργία ενός ανθρωποθέου αρνούμενου τον Λυτρωτή Θεάνθρωπο και αποδεχομένου τον «ατομοκεντρισμό» και τον «δικαιωματισμό» στο όνομα της ατομικής ελευθερίας διαμορφώνουν το οντολογικό αδιέξοδο του ανελεύθερου συγχρόνου ανθρώπου, ο οποίος όντας υποτεταγμένος στην ύλη επιποθεί την ευτυχία και προσδοκά με φρούδες ελπίδες να υπερβεί την φθαρτότητά του.

Οι Επισκοπικοί Πατέρες της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου αποφθέγγονται κατ' αλήθειαν και επισημαίνουν με σύγχρονο αφυπνιστικό λόγο και καινοτόμο γραφή ότι: **«τα δικαιώματα του ανθρώπου ευρίσκονται σήμερα εις το κέντρο της πολιτικής ως απάντησις εις τας συγχρόνους κοινωνικάς και πολιτικάς κρίσεις και ανατροπάς και διά την προστασίαν της ελευθερίας του ατόμου. Η προσέγγισις των δικαιωμάτων του ανθρώπου υπό της Ορθοδόξου Εκκλησίας επικεντρώνεται εις τον κίνδυνον εκπτώσεως του ατομικού δικαιώματος εις ατομοκεντρισμόν και δικαιωματισμόν. Μία τοιαύτη εκτροπή λειτουργεί σε βάρος του κοινοτικού περιεχομένου της ελευθερίας, οδηγεί εις την αυθαίρετον μετατροπήν των δικαιωμάτων εις ευδαιμονιστικάς διεκδικήσεις**

και εις την αναγωγήν της επισφαλούς ταυτίσεως της ελευθερίας με την ασυδοσίαν του ατόμου εις «οικουμενικήν αξίαν», η οποία υποσκάπτει τα θεμέλια των κοινωνικών αξιών, της οικογενείας, της θρησκείας, του έθνους και απειλεί θεμελιώδεις ηθικάς αξίας.

Η Ορθόδοξος λοιπόν κατανόησις του ανθρώπου αντιτίθεται τόσο εις την αλαζονικήν αποθέωσιν του ατόμου και των δικαιωμάτων του, όσον και εις την ταπεινωτικήν καταρράκωσιν του ανθρωπίνου προσώπου εις τας συγχρόνους γιγαντιαίας οικονομικάς, κοινωνικάς, πολιτικάς και επικοινωνιακάς δομάς. Η παράδοσις της Ορθοδοξίας είναι ανεξάντλητος πηγή ζωτικών αληθειών διά τον άνθρωπον. Ουδείς ετίμησε τον άνθρωπον και εμερίμνησε δι' αυτόν τόσο, όσον ο Θεάνθρωπος Χριστός και η Εκκλησία του...».

Η περί του ανθρώπου και ειδικώτερα περί του ανθρωπίνου προσώπου διδασκαλία της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου σε οντολογική αναφορά προς το θεανδρικό πρόσωπο του Θεανθρώπου Χριστού καθώς και τις οντολογικές καταστροφικές συνέπειες λόγω της αυτονομήσεως του κτιστού ανθρώπου από τον Θεάνθρωπο Χριστό αποκαλύπτουν με τον πλέον εύγλωττο τρόπο ότι η σύγχρονη εποχή βιώνει τα οντολογικά ανυπέβλητα αδιέξοδα ενός «Νεοαρειανισμού», όπως εύστοχα υπογραμμίζει ο Όσιος Γέρων Ιουστίνος Πόποβιτς, όταν με θεολογικές και ανθρωπολογικές προϋποθέσεις προσεγγίζει την «οντολογική αποτελμάτωση» του συγχρόνου ανθρώπου που επιλέγει, όπως και ο Άρειος, να «α-θεώση τον Θεάνθρωπο», να σμικρύνει τον Θεάνθρωπο Χριστό στο επίπεδο ενός ημιθέου, ενώ ταυτόχρονα ο ίδιος καίτοι θεοειδής οδηγείται στην «αποθεανθρωποποίηση» και «α-θέωσή» του αρνούμενος την «δια-προσωπική» οντολογική κοινωνία του με το θεανδρικό πρόσωπο του Θεανθρώπου.

Ο Όσιος Πατήρ Ιουστίνος Πόποβιτς αναφερόμενος σε αυτόν τον «Νεοαρειανισμό» της Δύσεως που έχει επιβληθεί δυστυχώς και στην «καθ' ημάς Ανατολή», τον οποίο αποκαλύπτει με τον πλέον σαφή και άνευ περιστροφών θεολογικό-οικοδομητικό και αφυπνιστικό λόγο της και η Αγία και Μεγάλη εν Κρήτη Σύνοδος, γράφει μεταξύ άλλων και τα εξής άκρως επίκαιρα και αποκαλυπτικά: **«Ο Αρειανισμός δεν έχει ακόμη ταφή· σήμερα είναι περισσότερο της μόδας παρά ποτέ άλλοτε και έχει διαδοθή περισσότερο από άλλοτε. Έχει διαχυθή ως ψυχή εις το σώμα της συγχρόνου Ευρώπης. Εάν κοιτάξετε εις την κουλτούραν την Ευρώπης, εις το βάθος της θα ίδητε κεκρυμμένον τον αρειανισμόν: εδώ όλα περιορίζονται εις τον άνθρωπον και μόνον, και αυτόν τον Θεάνθρωπον Χριστόν έχουν σμικρύνει εις τα πλαίσια του ανθρώπου. Με την ζύμην του αρειανισμού έχει ζυμωθή και η φιλοσοφία της Ευρώπης, και η επιστήμη της, και ο πολιτισμός της, και εν μέρει η θρησκεία της. Παντού και συστηματικώς ο Χριστός καταβιβάζεται εις απλούν άνθρωπον· αποσαρκοῦται συνεχώς ο Θεάνθρωπος· επιτελείται διαρκώς το έργον του Αρείου... οι πολλοί διανοούμενοί μας συχνά λέγουν: Ο Χριστός είναι ένας μεγάλος άνθρωπος, σοφός άνθρωπος, ο μεγαλύτερος φιλόσοφος, αλλ' οπωσδήποτε όχι ο Θεός.**

Πόθεν τόσος αρειανισμός σήμερα; Εκ του ότι ο άνθρωπος έγινε σήμερα το μέτρον των πάντων, μέτρον όλων των ορατών και αοράτων όντων και πραγμάτων. Μετρών με τον εαυτόν του τα πάντα ο Ευρωπαϊκός άνθρωπος απορρίπτει παν ό,τι είναι ευρύτερον από τον άνθρωπον, μεγαλύτερον από τον άνθρωπον, απειρότερον από τον άνθρωπον. Το στενόν του μέτρον στενεύει τον Θεάνθρωπον εις άνθρωπον. Ο κλοιός της αμαρτίας συσφίγγει τον υπερήφανον νουν του ανθρώπου, και ούτος δεν βλέπει και δεν αναγνωρίζει καμίαν πραγματικότητα μεγαλυτέραν από τον εαυτόν του... άνευ του Θεανθρώπου ο άνθρωπος είναι πράγματι άνευ κεφαλής και επί πλέον άνευ του εαυτού του, άνευ του αιωνίου εαυτού του, άνευ του αθανάτου, του θεοειδούς εαυτού του. Εκτός του Θεανθρώπου δεν υπάρχει άνθρωπος, αλλά πάντοτε υπάνθρωπος ή ημιάνθρωπος ή μη άνθρωπος...».

Όταν λοιπόν η Αγία και Μεγάλη εν Κρήτη Σύνοδος απορρίπτει την φενάκη και ψευδεπίγραφη απάτη ενός καινοφανούς ή μάλλον ορθότερα ενός «κενοφανούς ανθρωποθέου» προβάλλουσα τον όντως αληθή Σωτήρα και Λυτρωτή Θεάνθρωπο, ο οποίος είναι τω όντι το «κοινόν πρόσωπον ημών», διακηρύττει πάση τη κτίσει ότι «μέτρον πάντων ο Θεάνθρωπος» και αναιρεί την επίπλαστη αυταπάτη ότι «πάντων μέτρον ο άνθρωπος», επειδή οι αληθεύοντες εν Χριστώ Επισκοπικοί Πατέρες του Συνοδικού Σώματος αποβλέποντας στην σωτηρία των ψυχών των ανθρώπων ορθοτομούν λόγο αληθείας μόνο εν τω προσώπω Ιησού Χριστού. Διδάσκουν δε ότι μόνον ο ενσωματωθείς και εγκεντρισθείς στον Θεάνθρωπο Χριστό άνθρωπος θεανθρωποειείται, αλλά δυστυχώς ο άνθρωπος αυτός δεν είναι και δεν επιθυμεί να είναι ο σύγχρονος εγωϊστής και φίλαυτα ατομοκεντρικός άνθρωπος, ο λεγόμενος «ουμανιστικός άνθρωπος». Ο «καινός άνθρωπος» στην τελειότητα και πληρότητά του είναι ο θεανθρωποειδής άνθρωπος ως πρόσωπο σε κοινωνία με το θεανδρικό πρόσωπο του Θεανθρώπου. Έτσι το οντολογικών διαστάσεων κήρυγμα της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου είναι όχι ένας εφήμερος ιδεολογικός ανθρωπισμός, αλλά ο σωστικός θεανθρωπισμός με επίκεντρο το του Χριστού πρόσωπο, επειδή μόνον ο Θεάνθρωπος είναι ο τέλειος και τετελειωμένος άνθρωπος όχι ως ανθρωπόθεος αλλά ως τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, ως αληθής και όντως Θεάνθρωπος, όπως οι Συνοδικοί Πατέρες επόμενοι του Αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας θεολογικώς διατρανώνουν: **«Άνθρωπος γέγονεν ο Μονογενής,... ανακεφαλαιώσασθαι πάλιν και εις το αρχαίον αναλαβείν το διολισθήσαν γένος, τουτέστι, το ανθρώπινον».**